

samk

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

JUTTA HAUTAMÄKI
KAROLIINA SEPPÄ

Järjestöjen kokemuksia yhteistyöstä OLKAN kanssa Satasairaalassa

HOITOTYÖN TUTKINTO-OHJELMA
2023

TIIVISTELMÄ

Hautamäki, Jutta ja Seppä, Karoliina; Järjestöjen kokemuksia yhteistyöstä OLKAN kanssa Satasairaalassa
Opinnäytetyö, AMK
Hoitotyön tutkinto-ohjelma
Marraskuu 2023
Sivumäärä: 25

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää järjestöjen kokemuksia yhteistyöstä Satasairaalan OLKAN kanssa. Tavoitteena oli tuottaa tietoa OLKA-pisteelle mahdollisia kehittämiskohteita ajatellen.

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksissä pyrittiin selvittämään, millaisia kokemuksia järjestöillä on OLKAN toiminnasta ja miten järjestöt kehittäisivät OLKAN ja heidän välistänsä yhteistyötä. Opinnäytetyö toteutettiin kvalitatiivista lähestymistapaa hyödyntäen. Tutkimuksen kohderyhmänä oli Satasairaalan OLKA-pisteen kautta toimineet järjestöt, jotka olivat osallistuneet vuonna 2022 OLKAN järjestämille teemapäiville. Aineistonkeruu tapahtui Microsoft Formsin avulla ja kysely lähetettiin yhteensä 26 järjestölle. Kyselyyn vastasi 11 järjestöä, eli vastausprosentiksi muodostui 42 %. Aineiston sisällönanalyysi toteutettiin aineistolähtöisesti.

Opinnäytetyön tuloksista ilmeni, että järjestöt pitävät yhteistyötä OLKAN kanssa tarpeellisena ja merkityksellisenä. Myös teemapäivät koettiin onnistuneiksi ja osallistuminen niihin nähtiin tärkeänä. Tulosten mukaan vertaistuki ja tiedottaminen voisivat olla mahdollisia kehityskohteita. Lisäksi vastaajat toivoivat, että vastuunjakoa selkeytettäisiin ja että OLKA-pisteillä voisi toteuttaa yhdistysten toimintaa monipuolisemmin. Suurin osa vastaajista olivat kuitenkin tyytyväisiä tämänhetkiseen yhteistyöhön, ja he eivät löytäneet yhteistyöstä kehitettävää.

Jatkokehittämisideoita aiheelle voisi olla tutkimus vertaistukitoiminnan kehittämisestä. Lisäksi voisi haastatella vapaaehtoisia ja kysyä heidän kokemuksiaan OLKAN toiminnasta. Heillä saattaisi olla toisenlaisia näkemyksiä ja uusia kehitysehdotuksia toimintaan liittyen.

Avainsanat: kokemukset, yhteistyö, järjestötoiminta, kehittäminen

Abstract

Hautamäki, Jutta and Seppä Karoliina: Organizations' experiences of cooperation with OLKA in Satasairaala

Bachelor's thesis

Nursing degree programme

November 2023

Number of pages: 25

The purpose of the thesis was to find out the organizations experiences of cooperation with OLKA. The goal was to produce information for OLKA point with possible development targets in mind.

The research questions of the thesis sought to find out what kind of experiences the organizations have with OLKA's activities and how the organizations would develop cooperation between OLKA and them. The thesis was carried out using a qualitative approach. The target group of the study was the organizations that operated through the OLKA point of Satasairaala, which had participated in the theme days organized by OLKA in 2022. The data collection took place with the help of Microsoft Forms and the survey was sent to 26 organizations. 11 organizations responded to the survey, i.e. the response rate was 42%. The content analysis of the data was carried out based on the data.

The thesis results showed that the organizations consider cooperation with OLKA necessary and meaningful. The theme days were also perceived as successful and participation in them was seen as important. According to the results, peer support and information could be possible development targets. In addition, the respondents hoped that the division of responsibilities would be clarified and that OLKA points could be used to carry out the activities of associations in a more versatile manner. However, most of the respondents were satisfied with the current cooperation, and they did not find anything to improve the cooperation.

Further development ideas for the topic could be research on the development of peer support activities. In addition, you could interview volunteers and ask about their experiences with OLKA's activities. They might have different views and new development proposals for the operation.

Keywords: experiences, cooperation, organization activities, development

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 OLKA YHTEISTYÖSSÄ KOLMANNEN SEKTORIN KANSSA	6
2.1 Kolmas sektori vapaaehtoistoiminnan järjestäjänä	6
2.2 OLKA-toiminta	7
3 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSONGELMAT	11
4 TUTKIMUKSEN SUORITTAMISTAPA	12
4.1 Kohderyhmä	12
4.2 Aineistonkeruumenetelmä	12
4.3 Aineiston analyysi	13
5 TUTKIMUSTULOKSET	15
5.1 Taustatietoa kyselyyn vastanneista järjestöistä	15
5.2 Järjestöjen yhteistyökokemukset OLKAN kanssa	16
5.3 Järjestöjen kehitysehdotuksia yhteistyöhön	19
6 POHDINTA	21
6.1 Tulosten tarkastelu	22
6.2 Johtopäätökset	23
6.3 Työn eettisyys	23
6.4 Työn luotettavuus	25
6.5 Jatkotutkimus- ja kehittämissuhteet	25
LÄHTEET	26
LIITE 1: SAATEKIRJE	28
LIITE 2: KYSELYRUNKO	29
LIITE 3: TUTKIMUSLUPA	30

1 JOHDANTO

Vapaaehtoistoiminta on monipuolista ihmisten hyvinvointia edistävää toimintaa. Se on myös hyvinvointiyhteiskuntamme yksi tärkeä tukipilari. Vapaaehtoistoiminnan tunnusmerkkejä ovat toiminnan palkattomuus ja sen perustuminen vapaaeseen tahtoon. (Lahdenperä, 2023, s.71.) Sillä on välitön merkitys vapaaehtoiselle itselleen, sitä vastaanottavalle osapuolelle sekä sitä organisoivalle järjestölle. (Laimio, & Välimäki, 2011, s.19.) Elämän vaikeissa hetkissä vapaaehtoisesta voi saada auttajan ja vertaistukijan (THL, n.d.).

Vapaaehtoistoiminnan yhteiskunnallisen merkityksen arvioidaan kasvavan tulevaisuudessa, kun väestön ikääntyessä myös avuntarvitsijoiden määrä kasvaa. Hyvin toimiva järjestöyhteistyö tukee hyvinvointialueen toimintaa ja näin ollen se tulisi nähdä merkittävänä voimavarana, jota on mahdollista hyödyntää yhteiskunnan eri toiminnoissa. (Lahdenperä, 2023, s. 21, 72, 76; Oikeusministeriö, 2021.)

OLKA on suunniteltua järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa sairaalassa. Sen nimi OLKA, tulee olkapäästä, johon voi nojata. OLKAN monipuolinen toiminta tarjoaa potilaille ja heidän läheisilleen informaatiota hyvinvointialueen ja järjestöjen palveluista, vertaistukea ja muuta vapaaehtoisten tarjoamaa apua. Toiminnan ytimessä on kohdata ihmiset kiireettömästi ja tuoda heille iloa, tukea ja toivoa. (OLKAtoiminta, n.d.)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa järjestöjen kokemuksia Satasairaalan OLKA-pisteen toiminnasta. Tavoitteena oli tuottaa tietoa OLKA-pisteelle mahdollisia kehittämiskohteita ajatellen. Opinnäytetyön tilaajana toimi Satasairaalan OLKA-piste. Heidän toiveenaan oli toteuttaa tutkimuksellinen opinnäytetyö, jossa selvitetään järjestöiltä heidän kokemuksiaan OLKA-pisteen toiminnasta.

2 OLKA YHTEISTYÖSSÄ KOLMANNEN SEKTORIN KANSSA

2.1 Kolmas sektori vapaaehtoistoiminnan järjestäjänä

Kolmannen sektorin käsite juontaa juurensa 1960-luvun Yhdysvalloista, mistä se rantautui 1970-luvulla myös Eurooppaan. Vapaaehtoisjärjestöt edustivat inhimillistä ja pehmeää vaihtoehtoa työllistämisessä. Jo tuolloin ajateltiin, että kolmas sektori voi toimia julkisten palveluiden osittaisena korvaajana. 1990-luvun lamassa kolmannen sektorin ajateltiin toimivan massatyöttömyyden lievittäjänä. (Konttinen, n.d.)

Kolmas sektori viittaa yleisimmin kansalaisyhteiskunnan järjestöihin ja säätiöihin. Kolmannen sektorin organisaatiot vaihtelevat suuresti. Niihin lukeutuvat yleisesti muun muassa virkistysyhdistykset, avustusjärjestöt, kirkot, ammatilliset järjestöt, urheiluseurat ja erilaiset hyvinvointiorganisaatiot. Kolmas sektori on käsitteenä lähellä kansalaisyhteiskunnan käsitettä, ja toisinaan niitä on käytetty melkein synonyymeina. (Konttinen, n.d.)

Kolmannen sektorin tunnuspiirteitä ovat voittoa tavoittelemattomuus ja organisaatioiden ja ryhmien sosiaaliset tavoitteet. Kolmannen sektorin vapaaehtoistoiminnalla tarkoitetaan perinteistä organisoitua järjestötoimintaa. (Kansalaisareena, 2022.)

Eryityisesti kolmas sektori on häilyvä rajoiltaan ja sisällöllisesti moninainen yhteiskunnan osa. Määritelmällisesti kuuluvien toimijoiden nähdään olevan jotakin muuta kuin valtion ja kuntien tai yritysten toiminta: valtiosta erillinen ja voittoa tavoittelematon. Lisäksi sen ominaisuuksiin liitetään ainakin kansalaisista lähtevä aktiivisuus, demokraattisuus, vapaaehtoisuus, yleishyödyllisyys, sekä yhteisöllisyys. (Grönlund & Seppälä, 2021, s. 431.)

Suomessa kolmannen sektorin muutokset on nähty liittyvän markkinaistumiseen sekä sektorin sisällä tapahtuviin muutoksiin. Kolmannen sektorin toimijat ovat riippuvaisempia ulkoisista rahoituksista, ja niiden toimintaa ohjaavat

sisäiset säädökset ovat muita sektoreita väljempiä. Sisäisesti kolmas sektori on kuitenkin moninainen. Osa toimijoista on ammatillisesti toimivia palvelun tuottajia, osa pääosin vapaaehtoisvoimin toimivia ja vertaistukeen perustuvia jäsenyhdistyksiä, sekä osa taas jotain tältä väliltä. (Grönlund & Seppälä, 2021, s. 434.)

Raikusen (2011, s. 41) opinnäytetyön tarkoituksena oli saada tietoa asiakailta, mitä Satakunnan yhteisökeskus kolmannen sektorin toimijana antaa heille. Tavoitteena oli myös konkretisoida käsitettä kolmas sektori ja saada tutkittua tietoa asiakkaista ja heidän tyytyväisyydestään toimintaa kohtaan. Satakunnan yhteisökeskuksen asiakkaat osallistuivat tutkimukseen. Aineisto hankittiin kyselylomakkeella, joka sisälsi myös kaksi avointa kysymystä. Kokonaisvastausprosentti oli 62 prosenttia (n=68). Tutkimuksesta selvisi, että asiakkaat ovat tyytyväisiä Satakunnan yhteisökeskuksen toimintaan ja se on vastannut heidän odotuksiansa. Tulokset kertoivat myös siitä, kuinka yhteisökeskuksen toiminta vaikuttaa positiivisesti monen ihmisen elämään.

2.2 OLKA-toiminta

OLKA on kehitetty Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (HUSin) ja Uudenmaan verkkojärjestön (HyTe ry:n) yhteistyönä. Vuonna 2011 aloitettiin Vertaisresepti-hanke, joka loi puitteet vapaaehtoistoiminnan ja potilasyhdistysten juurruttamiseksi sairaalaan. Yhteinen hanke toteutettiin Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ja HUSin tuella. Tälle toiminnalle annettiin nimi OLKA ja se rekisteröitiin kehittäjien yhteisomistuksena. Ensimmäinen OLKA-piste avattiin Meilahden Tornisairaalaan keväällä 2013 ja samanaikaisesti käynnistettiin vertaistukitoiminta rintarauhaskirurgian yksikössä. (OLKAtoiminta, n.d.)

Porissa OLKAN toiminta on alkanut vuonna 2019. Sen ensimmäinen vuosi oli vilkas ja toiminta on otettu hyvin vastaan. Ensimmäisen vuoden aikana mukaan lähti noin neljäkymmentä vapaaehtoista. OLKAN myötä Satakunnan alueella toimivien kokemusasiantuntijoiden ja vertaistukijoiden asiantuntemusta

pystytään hyödyntämään sujuvammin ja kattavammin. (Nieminen & Lahikainen, 2021, s. 118.)

OLKA koordinoi vapaaehtoistoimintaa sairaaloissa. Sairaalavapaaehtoistominnan ytimessä on kiireetön kohtaaminen. Vapaaehtoiset toimivat sovitulla yhteistyöosastoilla, OLKA-pisteillä ja sairaaloiden auloissa. Vapaaehtoisten tehtäviä voivat olla esimerkiksi vertaistukija, saattohoidon tukihenkilö, juttukaveri, lasten leikkikaveri sekä aula-avustaja. OLKA-pisteiltä saa myös tietoa potilasjärjestöjen ja terveydenhuollon tukitoimista. (OLKAtoiminta, n.d.) OLKA-piste sijaitsee Satasairaalan päärakennuksen 1-kerroksen aulassa.

OLKAN tavoitteena on tarjota kiireetöntä kohtaamista potilaille sekä heidän läheisilleen ja antaa tukea sairauteen sopeutumisessa. Se antaa myös vapaaehtoisille mahdollisuuden auttaa, saada uusia ystäviä ja hyvinvointia hyvän tekemisen myötä. OLKA antaa myös sairaalan työntekijöille tietoa eri yhdistysten palveluista ja tarjoaa yhdistyksille tavan toimia sairaalassa lähellä potilaita. (OLKAtoiminta, n.d.)

OLKAN toimintaa on jonkin verran tutkittu jo aikaisemminkin ja tuoreimpia tutkimuksia löytyi vuodelta 2022. Tarkempaan tarkasteluun tätä opinnäytetyötä tehdessä valikoitui kolme työtä, sillä ne olivat kaikista lähimpänä tämän opinnäytetyön aihetta ja lisäksi ne olivat tuoreimmat tutkimukset.

Kukk (2022, s.11, 35) tekemässä opinnäytetyössä tavoitteena oli tuottaa tietoa OLKAN tunnettuudesta ja selvittää vertaistukitoiminnan kehittämistarpeita järjestöjen näkökulmasta. Työn tarkoituksena oli käsitellä kansallisen OLKA mallin mukaista vertaistukitoimintaa Hyvinkään sairaalassa toteutetussa Vertaistuen polku sairaalasta kotiin -hankkeessa. Tutkimuskysymykset ja teoriatieto ohjasivat kyselyn rakennetta sekä sen muodostumista. Aineisto muodostui Keusoten alueen vertaistukitoimintaa toteuttavien järjestöjen kyselyvastauksista. Kysely koostui 15 kysymyksestä ja ne olivat laadullisia ja määrällisiä kysymyksiä. Kysely toteutettiin sähköisesti, kokonaisvastausprosentti oli 22 prosenttia (n=14) ja sen tulosten mukaan tärkein kehittämisteema oli vertaistukijoiden koulutusten suunnittelu ja toteuttaminen. OLKA voisi myös jatkossa

toimia vertaistuen teeman kokoavana täydennyskouluttajana järjestöjen työntekijöille ja vertaistukijoille. Lisäksi markkinointiin ja vertaistukijoiden määrän lisäämiseen tullaan tarvitsemaan lisää apua ja tukea. Tutkimustulosten pohjalta laadittiin kehittämissuosituksia vertaistukitoiminnan kehittämiseksi.

Mykkäsen (2022, s. 50) opinnäytetyö syntyi tarpeesta kehittää Kuopion OLKAN ja yhdistysten välistä yhteistyötä. Tavoitteena oli yhteiskehittämisen kautta löytää yhteistyötä tukevat asiat ja siihen vaikuttavat tekijät, sekä edistää yhdistysten tietoisuutta OLKA-toiminnasta ja edesauttaa juurruttamaan OLKA-toimintaa pysyväksi osaksi yhdistysten toimintaa. Työn taustalla oli lisätä OLKA-toiminnan alueellista tunnettavuutta yhdistysten keskuudessa sekä lisätä yhteisöllisyyttä sen toteuttamiseen. Tavoitteiden saavuttamiseksi järjestettiin kaksi työpajaa ja yksi kysely. Molemmissa työpajoissa oli omat tavoitteensa ja kysely täydensi aineistoa kattaen teemat molemmista työpajoista. Toinen työpaja järjestettiin yhdessä yhdistysten (n=5) kanssa, kun taas toinen työpaja oli suunnattu tilaajalle (n=2). Tuloksissa ilmeni, että yhteistyö OLKAN kanssa koetaan hyvänä ja OLKAA pidetään hyvänä yhteistyökumppanina. Kehittämisessä tulisi panostaa hyvään viestintään. Lisäksi hyvä tietämys OLKASTA ja sen toiminnasta nousi esille tässä OLKASTA tehdyssä tutkimuksessa.

Leppäkorven (2022, s. 23, 39) opinnäytetyössä tarkoituksena oli tehdä kehittämissuosituksia toiminnan asiakaslähtöisyyden lisäämisestä OLKA hankkeelle ja Esteryn jäsenyhdistyksille. Tavoitteena oli tuottaa Esterylle tutkittua tietoa vapaaehtoistyön ja vertaistuen merkityksestä sekä auttaa kehittämään toimintaa asiakaslähtöiseksi. Menetelminä työssä käytettiin teemahaastattelua ja aivoriihettä. Esteryn jäsenyhdistyksen jäsenet, jotka ovat saaneet vertaistukea, osallistuivat teemahaastatteluihin (n=5). Aivoriihi toteutettiin jäsenyhdistyksen aktiiveille sekä OLKAN projektipäällikölle (n=4). Keskeisiä kehityssuosituksia olivat vertaistuen tarjoaminen säännöllisesti ja kriittisissä vaiheissa, kuten esimerkiksi diagnoosia saadessa ja kotiutuessa. Lisäksi tutkimuksessa esiinnousseita kehitysideoita olivat vertaistuen kirjaaminen tulevaisuudessa osaksi kuntoutussuunnitelmaa, vertaistukitoiminnan saavutettavuuden lisääminen, kuuntelemiseen panostaminen sekä keskusteluajan arvostaminen.

Porin OLKA-pisteen toiminnasta ei ole julkaistu tutkimuksia tai opinnäytetöitä yhteistyön kehittämisen näkökulmasta. Edellä esiteltyjen tutkimusten perusteella voimme kuitenkin tehdä päätelmiä siitä, että nouseeko omassa opinnäytetyössämme esiin samoja kehittämistarpeita, mitä aiemmin tutkituissa OLKAN toimipisteissä. Tätä kautta Porin OLKAN on mahdollista saada lisätietoa omaa toimintaa koskevista kehittämistarpeista.

3 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUS- ONGELMAT

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa järjestöjen kokemuksia Satasairaan OLKA-pisteen toiminnasta. Tavoitteena oli tuottaa tietoa OLKA-pisteelle mahdollisia kehittämiskohteita ajatellen.

Opinnäytetyön keskeisimmät tutkimuskysymykset olivat seuraavanlaiset:

1. Millaisia kokemuksia järjestöillä on OLKAn toiminnasta?
2. Miten järjestöt kehittäisivät OLKAn ja heidän välistänsä yhteistyötä?

4 TUTKIMUKSEN SUORITTAMISTAPA

Opinnäytetyössä hyödynnetään fenomenologista lähestymistapaa. Fenomenologinen näkemys korostaa todellisen elämän kuvaamista, tosiasioiden löytämistä ja kokonaisvaltaisuutta. Fenomenologinen suuntaus pyrkii tutkimaan tietoisuuden rakenteita kokemusten näkökulmasta. Tällöin tutkija ei tarkastele tutkimusilmiötä objektiivisesti ulkopuolisena, vaan pyrkii ymmärtämään osallistujan kokemusmaailmaa hänen todellisuudessaan. Menetelmän peruskäsitteinä pidetään kokemusta, merkitystä, kuvausta, intentionaalisuutta ja esiymmärrystä. (Kankkunen, & Vehviläinen-Julkunen, 2017, s. 16, 71.) Kyseinen menetelmä sopi opinnäytetyöhön juuri siksi, että tarkoituksena oli selvittää järjestöjen kokemuksia.

4.1 Kohderyhmä

Opinnäytetyön kohderyhmäksi valikoitui OLKAN kanssa yhteistyötä tehneet järjestöt, jotka olivat pitäneet teemapäivää Satasairaalan OLKA-pisteellä vuonna 2022. Näitä järjestöjä oli yhteensä 29. Kysely lähetettiin lopulta 26 järjestölle, koska selvisi, että yksi järjestöistä oli lopettanut toimintansa ja kahden järjestön Satakunnan alueen yhteyshenkilön yhteystietoja ei ollut kyselyn lähettäjällä saatavilla.

4.2 Aineistonkeruumenetelmä

Aineistonkeruu toteutettiin kyselynä Microsoft Forms kyselyalustalla, jonka linkki välitettiin sähköpostitse tutkimuksen kohderyhmälle. Aineistonkeruumenetelmänä toimivat avoimet kysymykset, jotka muodostettiin tutkimuskysymysten pohjalta. Kysymyksiä oli yhteensä kahdeksan. Taustakysymyksissä kysyttiin, kuinka suuri järjestö oli kyseessä, kuinka monta kertaa se oli osallistunut OLKAN teemapäiviin sekä mistä lähtien järjestö oli ollut mukana OLKAN toiminnassa. Loput viisi kysymystä olivat laadullisia kysymyksiä. Tutkimuskysymysten mukaisesti niissä kartoitettiin järjestöjen kokemuksia OLKAN teemapäivistä ja yhteistyöstä. Lisäksi kyselyssä kartoitettiin mahdollisia

kehitysehdotuksia Satasairaalan OLKAlle ja kysyttiin yhteistyötä edistäneistä ja estäneistä seikoista. Viimeisessä kysymyksessä haluttiin vielä kysyä järjestöjen mielipiteitä siitä, miten hyvin OLKA vastaa vapaaehtoistoiminnan tarpeeseen Satakunnan hyvinvointialueella.

Satakunnan yhteisökeskuksen vapaaehtoistoiminnan asiantuntija Annemari Hirsimäki välitti tutkimustamme koskevan informaatiokirjeen sähköpostilla järjestöjen puheenjohtajille / toiminnanjohtajille (liite 1.). Informaatiokirjeessä oli linkki avointen kysymysten lomakkeelle, joka toimii Microsoft Forms -alustalla. Microsoft Forms ei kerää sähköpostiosoitteita. Näin ollen vastaukset pysyivät anonymeinä, eikä tutkijoille kerääntynyt sähköpostiosoitteista henkilötietoja sisältävää rekisteriä. Toiveenamme oli, että tutkimukseen vastaisi järjestöjen puheenjohtajat tai toiminnanjohtajat, sillä uskoimme, että he osaavat vastata parhaiten koko järjestönsä puolesta.

Edellä esitetty aineistonkeruumalli soveltui hyvin tähän opinnäytetyöhön, koska tarkoituksena oli kysyä vastauksia suuremmalta ja hajallaan olevalta ihmisjoukolta. Vastaaja jäi näin ollen aina tuntemattomaksi, joka on hyvä asia etenkin arkaluontoisissa aiheissa. Menetelmän huonona puolena voidaan pitää mahdollista tutkimuskatoa eli sitä, että vastausprosentti jäisi alhaiseksi. Lisäksi vastausten viivästyminen voisi viivästyttää tutkimuksen valmistumista. (Vilkkä, 2015, s.76.)

4.3 Aineiston analyysi

Tutkimusaineistosta pyritään löytämään analyysimenetelmän avulla ratkaisu tutkimusongelmaan tai vastaukset tutkimuskysymyksiin. Analyysimenetelmät ovat sidoksissa aineistonkeruumenetelmiin ja tutkimusotteisiin. (Kananen, 2017, s.68.) Laadullisissa tutkimuksissa käytetyin menetelmä on sisällönanalyysi. Sisällönanalyysi voidaan toteuttaa induktiivisesti eli aineistolähtöisesti tai deduktiivisesti eli teorialähtöisesti. Tässä opinnäytetyössä analyysimenetelmänä käytettiin induktiivista eli aineistolähtöistä sisällönanalyysia, koska aineiston avulla haluttiin selvittää järjestöjen kokemuksia Satasairaalan OLKAN

toiminnasta ja yhteistyöstä. Tarkoitus oli siis tutkia, minkälaisia kokemuksia aineistosta nousi esiin. Taustamuuttajat analysoitiin kategorisesti.

Sisällönanalyysin päävaiheet ovat valmistelu-, analysointi- ja raportointivaihe. Valmisteluvaiheeseen kuuluu analyysiyksikön valinta, aineistoon perehtyminen ja mahdollinen litterointi. Analyysivaihe etenee joko aineistolähtöisesti ryhmitellen tai teorialähtöisesti analyysimatriisiin pelkistyksiä poimien. Tulokset kuvataan raportointivaiheessa tekstin lisäksi visualisoiden ja pohdinnassa peilataan saavutettuja tuloksia aikaisempiin tutkimuksiin. (Elo ym., 2022, s. 215.)

Tuomi & Sarajärvi (2017, s. 91) kuvaavat laadullisen eli kvalitatiivisen aineiston analyysin kolmivaiheisena prosessina. Ensimmäinen vaihe on aineiston pelkistäminen eli redusointi, toinen vaihe aineiston ryhmittely eli klusterointi ja viimeisenä vaiheena on teoreettisten käsitteiden luominen eli abstrahointi. Datan pelkistäminen tapahtuu siten, että auki kirjoitetusta aineistosta etsitään tutkimustehtävää kuvaavia ilmaisuja.

Aineiston redusoinnin jälkeen seuraa klusterointi eli ryhmittely. Tällöin alkuperäisilmaukset käydään läpi tarkasti ja aineistosta etsitään käsitteitä, jotka kuvaavat samankaltaisuuksia ja/tai eroavuuksia. Samaa ilmiötä kuvaavat käsitteet ryhmitellään ja yhdistetään, joista muodostuvat alaluokat. Luokittelussa aineisto tiivistyy, kun yksittäiset tekijät sisällytetään yleisimpiin käsitteisiin. Ryhmittelyssä luodaan pohja kohteena olevan tutkimuksen perusrakenteelle, sekä alustavia kuvauksia tutkittavasta ilmiöstä. Luokittelua jatketaan, siten että alaluokkia yhdistelemällä muodostetaan yläluokkia ja niitä yhdistelemällä muodostetaan pääluokkia. (Tuomi & Sarajärvi, 2017, s.92–93.)

Aineiston klusterointia seuraa aineiston abstrahointi eli käsitteellistäminen, jossa erotetaan olennainen tieto ja valikoidun tiedon perusteella muodostetaan teoreettisia käsitteitä. Abstrahoinnissa edetään alkuperäisdatan käyttämistä kielellisistä ilmauksista teoreettisiin käsitteisiin ja johtopäätöksiin. Abstrahointia jatketaan yhdistelemällä luokituksia niin kauan kuin se sisällön näkökulmasta on mahdollista. Tärkeää on tarkkailla, että aineistossa säilyy yhteys alkuperäiseen dataan. (Tuomi & Sarajärvi, 2017, s. 93.)

5 TUTKIMUSTULOKSET

Opinnäytetyön aineisto kerättiin Microsoft Forms kyselyalustalla anonyymin kyselyn avulla, joka sisälsi yhteensä kahdeksan kysymystä koskien järjestöjen tekemää yhteistyötä OLKAN kanssa. Kysely välitettiin sähköpostitse 26 järjestölle, jotka olivat pitäneet teemapäivää Satasairaalan OLKA-pisteellä vuonna 2022. Kyselyyn saatiin yhteensä 11 (n=11) vastausta eli kyselyn vastausprosentti oli näin ollen 42 %.

Tutkimusaineisto analysoitiin aineistolähtöisesti. Aineiston analysointi aloitettiin keräämällä ensin kaikki vastaukset samalle tiedostolle ja lukemalla vastaukset huolellisesti läpi. Tämän jälkeen aineiston alkuperäiset vastaukset pelkistettiin ja vastauksia lähdettiin ryhmittelemään erilaisiin luokkiin. Tutkimuksen tekijät analysoivat aineiston ensin erikseen, jonka jälkeen he vertasivat muodostamiaaan alustavia luokkia. Tämän jälkeen tulokset yhdistettiin ja muodostettiin lopulliset luokat. Luokkien muodostamisessa käytettiin apuna tutkimuskysymyksiä. Opinnäytetyössä haluttiin kartoittaa järjestöjen kokemuksia ja kehitysideoita koskien Satasairaalassa toimivaa OLKA-pistettä, joten pääluokkia muodostui kaksi: kokemukset ja kehitysideat. Taulukoissa 1 ja 2 on kuvattuna aineistolähtöinen sisällönanalyysi ja sen perusteella muodostuneet luokat.

5.1 Taustatietoa kyselyyn vastanneista järjestöistä

Ennen kuin kyselyssä kartoitettiin järjestöjen kokemuksia Satasairaalan OLKA-pisteestä, selvitimme kyselyyn vastanneista järjestöistä taustatietoja. Taustamuuttujat analysoitiin kategorisesti.

Ensimmäisenä kartoitimme sitä, kuinka monta kertaa järjestö on osallistunut OLKAN teemapäiviin. Selkeä enemmistö, 73 % (n=8) vastanneista oli osallistunut teemapäiviin 1–5 kertaa. Vastanneista 18 % (n=2) puolestaan oli ollut mukana teemapäivissä 0-5 kertaa ja 9 % (n=1) yli 10 kertaa.

Kysyimme myös järjestöjen jäsenmäärää. Kyselyyn vastanneilla järjestöillä 82 %:lla (n=9) oli yli 150 jäsentä. 100-150 jäsentä oli 9 %:lla vastanneista (n=1) ja samaten 10-50 jäsenisiä järjestöjä oli 9 % vastanneista (n=1). Suurin osa kyselyyn vastanneista edusti siis suurta järjestöä.

Lisäksi kartoitimme OLKAN ja järjestöjen välisen yhteistyön kestoa. OLKAN toiminta on alkanut Porissa vuonna 2019. Vastanneista järjestöistä suurin osa, 82 % (n=9) on ollut OLKAN toiminnassa mukana alusta asti ja vastaavasti 18 % (n=2) on tullut toimintaan mukaan myöhemmin.

5.2 Järjestöjen yhteistyökokemukset OLKAN kanssa

Opinnäytetyön ensimmäisessä tutkimuskysymyksessä haluttiin selvittää, että millaisia kokemuksia järjestöillä oli OLKAN toiminnasta. Kyselyn kaikki vastaukset jaettiin kahteen pääluokkaan, joista ensimmäinen sisälsi vastaajien kokemuksia OLKAN kanssa tehdystä yhteistyöstä ja toinen kehitysideoita. Ensimmäinen pääluokka muodostui viidestä yläluokasta: yhteistyötä edistävästä tekijöistä, positiivisista kokemuksista, neutraaleista kokemuksista, yhteistyötä hankaloittavista tekijöistä sekä negatiivisista kokemuksista. Alla olevassa taulukossa (taulukko 1) on havainnollistettu sisällönanalyysin etenemistä.

Taulukko 1.

Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka
Hyvät suhteet OLKAN työntekijöihin	Yhteistyötä edistävät tekijät	Kokemukset yhteistyöstä
Ennakkoluulottomuus		
Joustaminen		
Henkilökohtaiset yhteydenotot järjestöön		
Kannustava ilmapiiri		
Vilkas paikka		
Yhteistyö toimivaa ja tarpeellista	Positiiviset kokemukset yhteistyöstä	
Kokemukset hyviä		
Mukana hyvän toiminnan vuoksi		
Hyvä vastaanotto		
Olkaverkostoon kuuluminen	Neutraalit kokemukset	
Yhdistyksen esittely		
Vapaaehtoisten rekrytointi		
Vähäiset kokemukset	Yhteistyötä hankaloittavat tekijät	
Aktiivien puute		
Kiire		
Tietotekniset haasteet		
Sitoo henkilöstöresursseja	Negatiiviset kokemukset	

Ensimmäinen yläluokka muodostui vastaajien positiivista kokemuksista. Niissä vastauksissa, joissa vastaajat kuvailivat omia kokemuksiaan yhteistyöstä, vastaajat käyttivät myönteisiä adjektiiveja ja pitivät yhteistyökokemusta myönteisenä. Vastauksista ei tullut esiin yhtään huonoa yhteistyökokemusta. Järjestöt pitivät yhteistyötä OLKAN kanssa tarpeellisenä ja merkityksellisenä ja useiden vastaajien mielestä yhteistyö oli sujuvaa. OLKAN henkilökuntaa nostettiin useammassa vastauksessa positiiviseksi asiaksi ja sitä kuvailtiin esimerkiksi sanoilla “ihan mahtava”, “miellyttävä” “ystävällinen” ja “iloinen”. OLKAN ilmapiiriä kuvailtiin avoimeksi.

Myös teemapäivät koettiin onnistuneiksi ja niihin osallistuminen nähtiin tärkeänä niiltä osin, kun teemapäivät liittyivät oman yhdistyksen toimintaan. Teemapäivillä on ollut vastaajien mukaan saatavilla paljon tietoa ja siellä on voinut kohdata ihmisiä. Positiivisina asioina mainittiin myös, että OLKA on mainostanut teemapäiviä kalenterissaan ja auttanut järjestelyissä aktiivisesti. Yhden vastaajan mukaan teemapäivät ovat antaneet henkistä vireyttä ja yksi vastaaja kertoi osallistuvansa niihin myös jatkossa.

Osa kyselyyn vastanneista oli kertonut neutraaliin sävyyn, minkälaista yhteistyötä he olivat tehneet OLKAN kanssa. Näistä vastauksista ei tullut ilmi, että millaisena vastaaja koki yhteistyön onnistumisen. On mahdollista, että kysymys on muotoiltu kyselyyn harhaanjohtavasti, jonka takia kaikki vastaajat eivät huomanneet tuoda vastauksessa esille omaa mielipidettään ja vastanneet siten suoraan kysymykseen. Nämä vastaukset yhdistettiin omaksi yläluokaksi "neutraalit kokemukset" (taulukko 1). Vastauksista nousi esiin esimerkiksi OLKA-verkoston kuuluminen, OLKAN kautta tapahtunut uusien vapaaehtoisten rekrytointi, vertaistukijoiden OLKA-valmennus, oman yhdistyksen esittely OLKA-pisteellä ja tiedon ja esitteiden jakaminen uusille asiakkaille.

Kyselyssä pyydettiin kuvailemaan tekijöitä, joiden koettiin edistävän tai ehkäisevän yhteistyötä OLKAN kanssa. Vastaajat toivat esille useita eri tekijöitä, joiden nähtiin vaikuttavan yhteistyöhön myönteisesti. Vastauksissa korostui erityisesti OLKAssa oleva hyvä ilmapiiri ja siellä työskentelevät ihmiset. Henkilökunta koettiin ystävällisenä ja ilmapiiriä pidettiin avoimena ja kannustavana. Henkilökunnan tunteminen ja hyvät suhteet henkilökuntaan nähtiin yhteistyötä helpottavina asioina. Yhteistyötä edistävinä tekijöinä koettiin myös koordinaattorin henkilökohtaiset yhteydenotot järjestöön, ennakkoluulottomuus, oma aktiivisuus, tiedonsaanti, yhteiskehittäminen, vetovoimainen toiminta, järjestön hyvä vastaanotto OLKAssa, joustavuus, OLKAN lisääntynyt näkyvyys, some-näkyvyys ja OLKA-pisteen vilkas ja miellyttävä sijainti.

Aineistosta nousi esiin myös muutamia seikkoja, joiden koettiin hankaloittavan yhteistyötä. Tällaisia asioita olivat ihmisten kiire, vapaaehtoisten vähyyys omassa yhdistyksessä ja aktiivien puute. Lisäksi yhdessä vastauksessa

mainittiin yhteistyötä hankaloittavana tekijänä tietotekniset haasteet, eli ongelmat tietokoneiden ja puhelinten kanssa. Vastaaja kuitenkin koki, että niihin oli mahdollista saada apua. Yhdellä vastaajalla oli niin vähäiset kokemukset yhteistyöstä, ettei hän osannut vastata kysymykseen. Negatiiviseksi kokemukseksi teemapäivistä nousi yhdellä vastaajalla se, että niihin osallistuminen sitoo henkilöstöresursseja.

5.3 Järjestöjen kehitysehdotuksia yhteistyöhön

Opinnäytetyön toinen tutkimuskysymys oli selvittää, että miten järjestöt kehittäisivät heidän ja OLKAN välistä yhteistyötä. Vastauksista esiin nousseet kehitysideat muodostivat aineiston toisen pääluokan. Seuraavassa taulukossa (taulukko 2) on havainnollistettu sisällönanalyysiä toisen tutkimuskysymyksen osalta.

Taulukko 2.

Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka
Selkeyttä vastuunjakoon	Konkreettiset kehitysideat	Kehitysideat
Joustoa toiminnan toteuttamiseen		
Vertaistuen kehittäminen		
Tiedottamiseen keskittyminen		

Suurin osa vastaajista toivat esille sen, että he olivat tyytyväisiä tämänhetkiseen yhteistyöhön ja että he eivät osanneet siksi kertoa mitään kehitettävää. Yksi vastaus oli jätetty kokonaan tyhjäksi ja yhdessä vastaaja totesi, ettei osaa sanoa. Aineistosta nousi kuitenkin esille muutamia konkreettisia kehitysideoita. Ensimmäinen tällainen oli toive vastuunjaon selkeyttämiseen, muun muassa siihen, mitkä ovat sairaalan tehtäviä ja mitkä tehtävät kuuluvat yhteisökeskukselle. Lisäksi toivottiin joustoa siihen, minkälaista järjestötoimintaa OLKA-pisteellä voisi jatkossa toteuttaa. Yhden vastauksen perusteella vertaistuen tuessa voisi olla kehitettävää. Yksi vastaaja näki yhtenä mahdollisena

kehityskohteena tiedottamisen, sillä koki sen olevan kompastuskivi yleisestikin (taulukko 2).

Myös toiminnallisen vetovoiman ylläpitäminen nähtiin olennaisena asiana ja yhdessä vastauksessa todettiin, miten yhteistyöllä saadaan paljon hyvää aikaiseksi, sillä järjestöt ovat paljon vuorovaikutuksessa keskenään ja tekevät yhteistyötä.

Viimeisessä kysymyksessä haluttiin vielä kartoittaa järjestöjen kokemuksia siitä, miten hyvin OLKA vastaa vapaaehtoistoiminnan tarpeeseen Satakunnan hyvinvointialueella. Kaikki vastaajat kokivat OLKAn vastaavan hyvin hyvinvointialueen tarpeeseen vapaaehtoistyöstä. OLKAn toiminnan laajenemista sairaalasta myös terveyskeskuksiin pidettiin hyvänä uudistuksena. OLKAn koettiin yhdistävän hyvin sairaalan ja vapaaehtoistoiminnan palveluita. Vastauksista nousi esiin myös tarve tuottaa muunlaista vapaaehtoistoimintaa järjestöyhteistyönä OLKAn lisäksi, koska uusille toimijoille on tarvetta tulevaisuudessaakin, varsinkin kun toiminta tulee tunnetummaksi.

6 POHDINTA

Opinnäytetyöprosessi alkoi aiheen valinnalla ja opinnäytetyösuunnitelman aloittamisella syksyllä 2022. Suunnitteluvaiheessa tekijät hakivat tietoa aiheesta sekä perehtyivät aikaisempiin tutkimuksiin. Tutkimusten etsinnässä apuna käytettiin Satakunnan ammattikorkeakoulun kirjaston tietoasiantuntijaa Teppo Hjeltiä. Suunnitelma valmistui maaliskuussa 2023, kun sekä opinnäytetyön ohjaaja ja opinnäytetyön tilaaja olivat sen hyväksyneet. Tutkimuslupa saatiin toukokuussa 2023. Kysely oli avoinna touko-kesäkuussa 2023 kuukauden ajan. Vastausten vähäisyyden vuoksi tekijät pyysivät kyselyn välittäjää laittamaan vielä muistutuksen kyselyn aukiolosta kaksi viikkoa ennen kyselyn sulkeutumista.

Aineiston analysointi aloitettiin syksyllä 2023. Aineiston sisällönanalyysi oli opinnäytetyön tekijöiden mielestä prosessin haastavin vaihe. Osa vastauksista olivat hyviä ja kattavia, mutta toiset taas jäivät hieman suppeiksi ja epäselviksi. Lisäksi osassa vastauksista oli kirjoitus- tai ajatusvirheitä. Kyselyn vastausprosentti jäi haluttua alhaisemmaksi ja kehittämissuhteita tuli suhteessa melko vähän. Tämä vaikeutti analysointiprosessia, eikä analyysistä saatu niin laajaa, mitä alun perin toivottiin. Mahdollisesti muotoilemalla kysymykset hieman eri tavalla tai toteuttamalla kyselyn jollain muulla tavalla, kun sähköpostikyselyllä, olisi vastausprosentti saattanut olla korkeampi. Analyysivaiheessa ainestoa luokiteltiin ensin itsenäisesti, jonka jälkeen luokitteluja vertailtiin ja niistä muodostettiin lopulliset luokat. Luokkien muodostamisen jälkeen tulokset saatiin nopeasti muotoiltua lopulliseen muotoonsa.

Opinnäytetyöprosessi kehitti tekijöidensä tiedonhakutaitoja ja kykyjä sietää keskeneräisyyttä ja epävarmuutta. Lisäksi se auttoi ymmärtämään kolmannen sektorin ja OLKAN toimintaa. Tutkimuksen valmistuminen myöhästyi noin puolella vuodella alkuperäisestä suunnitelmasta, sillä tekijöiden kiireiset aikataulut hankaloittivat tutkimuksen edistymistä.

Opinnäytetyön valmistuttua se lähetettiin vielä työn tilaajalle palautetta varten. Tilaajan palaute oli erittäin positiivinen. Hän kuvaili työtä erinomaiseksi. Tilaaja kertoi sisällön olevan hyödynnettävissä heidän käyttöönsä ja saavansa siitä kehitysideoita toiminnan kehittämiseksi. Lisäksi tilaaja kertoi, että tutkimuksen myönteinen tulos kannustaa heitä jatkamaan samalla tavalla kohtaamaan yhdistyksiä.

6.1 Tulosten tarkastelu

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa järjestöjen kokemuksia Satasairaalan OLKA-pisteen toiminnasta. Tutkimuksen tuloksista selvisi, että järjestöjen yhteistyökokemukset olivat todella positiivisia. Yhtäkään huonoa yhteistyökokemusta ei mainittu. OLKAN järjestämät teemapäivät koettiin onnistuneiksi ja niihin osallistumista pidettiin tärkeänä. Hyvän ilmapiirin koettiin edistävän yhteistyötä ja se mainittiin useammassa vastauksessa. Yhteistyötä hankaloittaviksi kokemuksiksi nousi ihmisten kiire, vapaaehtoisten vähyys sekä tietotekniikan haasteet. Yksi vastaaja oli sitä mieltä, että teemapäivät sitovat henkilöstöresursseja.

Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa Satasairaalan OLKA-pisteelle tietoa, jota organisaatio voi hyödyntää toimintansa kehittämisessä. Suurin osa vastaajista olivat tyytyväisiä tämänhetkiseen yhteistyöhön ja sen toivottiin säilyvän yhtä vetovoimaisena jatkossakin. Aineistosta nousi myös kehitysehdotuksia. Vastuunjakoon yhteisökeskuksen välillä toivottiin selkeyttä ja OLKAN tiloissa tapahtuvaan järjestötoimintaan toivottiin joustoa. Yksi vastaajista mainitsi myös vertaistuen kehittämisen tarpeelliseksi ja yhden vastaajan mielestä tiedottaminen on yleinen kompastuskivi, jota kannattaa aina pyrkiä kehittämään.

Opinnäytetyölle asetettiin kaksi tutkimuskysymystä. Ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin, millaisia kokemuksia järjestöillä on OLKAN toiminnasta ja toisessa kysymyksessä kysyttiin, miten järjestöt kehittäisivät OLKAN ja järjestöjen välistä yhteistyötä. Tulosten perusteella pystytään toteamaan, että opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite saavutettiin ja tutkimuskysymyksiin saatiin

vastaukset. Kehittämis ehdotuksissa nousi esiin samoja tekijöitä kuin aikaisemmissakin tutkimuksissa, joten tutkimuksen voidaan katsoa täydentävän aikaisempaa tutkimusaineistoa.

6.2 Johtopäätökset

OLKAsta tehtyjä opinnäytetöitä on tehty melko kattavasti. Suurin osa kokemuksista kartoittaneista tutkimuksista oli kohdistettu kuitenkin vertaistuen kokeuksiin ja kehittämiseen. Mykkäsen (2022) tutkimuksessa oli haastateltu järjestöjä nimenomaan OLKAan liittyvien kokemusten näkökulmasta. Kyseisessä tutkimuksessa nousi esiin samoja teemoja kuin meidänkin tutkimusessamme. Yhteisiä teemoja olivat viestinnän merkitys ja tunnettavuuden lisääminen. Lisäksi vertaistuen kehittäminen nousi esiin aikaisemmissa tutkimuksissa (Leppäkorpi, 2022; Kukk, 2022). Myös tässä tutkimuksessa vertaistuen kehittäminen mainittiin yhtenä kehitysehdotuksena.

Tämän tutkimuksen johtopäätöksenä voidaan todeta, että Satasairaalan OLKA on tehnyt hyvää ja merkityksellistä yhteistyötä kyselyyn vastanneiden järjestöjen kanssa. OLKAssa vallitsee avoin ja positiivinen ilmapiiri. Teemapäivät ovat onnistuneita ja niitä kannattaa jatkossakin järjestää, sillä järjestöt osallistuvat niihin mielellään. Tässä tutkimuksessa kehitysideat liittyivät vastuunjaon selkiyttämiseen, OLKA-pisteillä tapahtuvan toiminnan monipuolistamiseen, vertaistukeen ja tiedottamiseen. Näihin asioihin keskittymällä OLKA voi mahdollisesti vielä entisestään kehittää tekemäänsä yhteistyötä eri järjestöjen kanssa.

6.3 Työn eettisyys

Tutkimuksen eettisyys on kaiken tieteellisen toiminnan lähtökohta. Tutkimusetiikka ja sen kehittäminen on ollut keskeisiä aiheita niin hoitotieteellisessä kuin muidenkin tieteenalojen tutkimuksissa kauan. Tutkimusetiikka on kehittynyt alun perin ennen kaikkea lääketieteen kysymysten parissa. Tutkimusetiikka luokitellaan yleensä normatiiviseksi etiikaksi, joka pyrkii vastaamaan

kysymykseen oikeista säännöistä, joita tutkimuksen tulee noudattaa. Tutkimusetiikka voidaan jakaa myös tieteen sisäiseen ja sen ulkopuoliseen. Tieteen sisäisellä etiikalla viitataan kyseessä olevan tieteenalan luotettavuuteen, sekä todellisuuteen. Silloin tarkastellaan suhdetta tutkimuskohteeseen, sen tavoitteeseen, sekä koko tutkimusprosessiin. Tieteen ulkopuolinen tutkimusetiikka käsittelee miten alan ulkopuoliset seikat vaikuttavat tutkimusaiheen valintaan ja miten asiaa tutkitaan. (Kankkunen, & Vehviläinen-Julkunen, 2017, s. 211–212.)

Opinnäytetyö aloitettiin perehtymällä huolellisesti valittuun aiheeseen ja tutkimustyötä on tehty koko opinnäytetyöprosessin ajan tarkkuudella ja huolellisesti. Tutkimukselle haettiin tutkimuslupaa Satakunnan sairaanhoitopiiriltä.

Aineistonkeruu toteutettiin hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen suojaamalla tutkimuksen kohteina olevien anonymiteettiä. Opinnäytetyö ei tarvitse tutkimuseettistä lausuntoa, sillä tutkimuksessa ei käsitellä henkilötietoja. Tutkimus lähetettiin sähköpostilla ja tutkimuksen saatekirjeen ja linkin välitti eteenpäin Satakunnan yhteisökeskuksen vapaaehtoistoiminnan asiantuntija. Tutkimukseen osallistuminen oli täysin vapaaehtoista ja vastaamisen pystyi halutessaan keskeyttää missä vaiheessa tahansa. Tutkimukseen vastaaminen tapahtui täysin anonymisti.

Tutkimustuloksia ei ole vääristelty ja opinnäytetyö on toteutettu täysin puolueettomasta näkökulmasta. Käytetyt lähteet ovat luotettavia lähteitä, jotka perustuvat tutkittuun tietoon. Aiheesta tehtyjä aikaisempia tutkimuksia on kunnioitettu viittaamalla tutkimuksiin ja merkitsemällä lähdeviitteet huolellisesti. Tekijät käyttivät kirjoittaessaan SAMKin kirjallisen työn ohjeistusta ja lähdeviitaukset ja lähdeluettelomerkinnot on tehty sen ohjeiden mukaisesti. Opinnäytetyö on mennyt plagiaatintunnistusjärjestelmän läpi ennen hyväksyntää.

6.4 Työn luotettavuus

Tutkimuksesta tulee luotettava, kun tutkimuksen validiutta eli pätevyyttä pohditaan jo kyselyä suunniteltaessa. Kysymykset tulee laatia siten, että niillä saadaan vastaus tutkimuskysymyksiin- ja ongelmiin. Kyselyn luotettavuutta voi heikentää se, jos kyselyyn vastaaja ymmärtää kysymyksen väärin tai vastaa vahingossa väärin tai tutkija tallentaa vahingossa väärän vastauksen. (Vilkka, 2015, s.154.)

Luotettavuuden arviointia tehdään siis koko ajan suhteessa teoriaan, analyysitapaan, tutkimusaineiston ryhmittelyyn, luokitteluun, tutkimiseen, tulkintaan, tuloksiin, sekä johtopäätöksiin. Tutkijan on myös pystyttävä kuvaamaan ja perustelemaan tutkimustekstissään, mistä valintojen joukosta valinta on tehty, mitä nämä ratkaisut ovat olleet ja miten hän lopullisiin ratkaisuihinsa on päätenyt, sekä myös arvioimaan ratkaisujensa tarkoituksenmukaisuutta tai toimivuutta tavoitteiden kannalta. Tutkimuksen luotettavuutta arvioitaessa tulisi ottaa huomioon myös puolueettomuusnäkökulma. (Vilkka, 2015, s. 196–198.)

Tämän tutkimuksen luotettavuutta lisäsi se, että tekijöitä oli kaksi. Tekijät suunnittelivat opinnäytetyön toteutuksen perehtymällä ensin huolellisesti menetelmäkirjallisuuteen. Tekijät analysoivat kyselyn vastaukset ensin yksin ja sitten yhdessä, mikä lisäsi analyysin luotettavuutta. Tutkimus raportoitiin avoimesti vastaajien anonymiteettiä kunnioittaen. Raportoinnissa noudatettiin menetelmäkirjallisuudessa kuvattuja hyviä raportointitapoja ja hyvää tutkimuseettistä ohjeistusta.

6.5 Jatkotutkimus- ja kehittämissuhteet

Vaikka kyselyyn vastanneet järjestöjen edustajat olivatkin hyvin tyytyväisiä OLKAN toimintaan, opinnäytetyön tulosten mukaan kehitettävää olisi esimerkiksi vertaistukitoiminnassa. Vertaistukitoiminnan kehittämisestä voisi tehdä oman tutkimuksensa. Lisäksi voisi haastatella vapaaehtoisia ja kysyä heidän kokemuksiaan OLKAN toiminnasta. Heillä saattaisi olla toisenlaisia näkemyksiä ja uusia kehitysehdotuksia toimintaan liittyen.

LÄHTEET

- Elo, S., Kajula, O., Tohmola, A. & Kääriäinen, M. (2022). Laadullisen sisälönanalyysin vaiheet ja eteneminen.
- Grönlund, H. & Seppä, T. (2021). Onko sektorilla väliä? Julkisen sektorin ja kolmannen sektorin toimijoiden ylläpitämien matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen keskinäiset erot ja yhtäläisyydet. *Sosiaalilääketieteellinen aika-kauslehti* 2021 (58), 431. Haettu 11.8.2023 osoitteesta <https://journal.fi/sla/article/view/88823/66271>
- Konttinen, E. (n.d). Kolmas sektori. Haettu 11.8.2023 osoitteesta <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/kolmas-sektori>
- Kananen, J. (2017). Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä.
- Kankkunen, P., & Vehviläinen-Julkunen, K. (2017). Tutkimus hoitotieteessä. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Konttinen, E., (n.d.). Kolmas sektori. Haettu 26.10.2022 osoitteesta <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/kolmas-sektori>
- Kukk, K., (2022). Vertaistuki osana Hyvinkään sairaalan palveluita. [YAMK-opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2022121530278>
- Lahdenperä, S., (2023). Vapaaehtoistoimintaa vahvistamalla kohti ikääntyvän yhteiskunnan mahdollisuuksia. Oikeusministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-458-9>
- Laimio, A., Välimäki, S. (2011). Vapaaehtoistoiminta kehittyy. Keski-suomen sosiaaliturvayhdistys.
- Leppäkorpi, J., (2022). Somaattisesti sairaiden kokemuksia vertaistuesta osana kuntoutuspolkua Etelä-Savossa: OLKA®-hankkeen ja yhdistysten vertaistukitoiminnan kehittäminen. [YAMK-opinnäytetyö, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202203314260>
- Mykkänen, S., (2022). OIVAlletaan yhdessä: Yhdistysyhteistyön kehittäminen OLKA-toiminnassa. [AMK-opinnäytetyö, Humanistinen ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2022092120328>
- Nieminen, P., & Lahikainen, E., (2021). Vertaistuen moninaisuus. Haettu 14.3.2023 osoitteesta https://kansalaisareena.fi/wp-content/uploads/2021/01/Vertaistuen_moninaisuus_WEB1494.pdf
- Oikeusministeriö. (2021). Vapaa! - Fri! -hanke. Haettu 30.10.2023 osoitteesta <https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM011:00/2021>

OLKAtoiminta. (n.d.). Haettu 14.3.2023 osoitteesta <https://olkatoiminta.fi/toiminta/>

Raikunen, L., (2011). ”Satakunnan yhteisökeskus tuo elämään uutta sisältöä” Asiakkaiden tyytyväisyys Satakunnan yhteisökeskuksen toimintaan ja antiin 2011. [AMK-opinnäytetyö, Satakunnan ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2011112816017>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2017). Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi.

THL. (n.d.). Vapaaehtoistoimintaa järjestämällä ja tukemalla voidaan lisätä osallisuutta. Haettu 29.8.2023 osoitteesta <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/heikoimmassa-asemassa-olevien-osallisuus/osallisuuden-edistamisen-mallit/vapaaehtoistoimintaa-jarjestamalla-ja-tukemalla-voidaan-lisata-osallisuutta>

Vilka, H., (2015). Tutki ja kehitä. PS-kustannus.

LIITE 1: SAATEKIRJE

Hyvä vapaaehtoisjärjestön puheenjohtaja/toiminnanjohtaja!

Olemme Karoliina Seppä ja Jutta Hautamäki Satakunnan ammattikorkeakoulusta. Olemme kolmannen vuoden sairaanhoitajaopiskelijoita. Teemme opinnäytetyötä, jossa tutkimme vapaaehtoisjärjestöjen kokemuksia OLKAN toiminnasta. Tavoitteena on tuottaa tietoa OLKA-pisteen toiminnan kehittämiseksi.

Opinnäytetyön on tilannut Satasairaalan OLKA-piste. Opinnäytetyömme ohjaajana toimii lehtori Mari Pakkonen.

Pyydämme ystävällisesti teitä vastaamaan kyselyyn, vastaaminen vie noin 10–15 minuuttia. Osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja vastaamisen voi keskeyttää missä vaiheessa tahansa. Kysely toteutetaan täysin anonyymisti, sillä kysely toteutetaan Microsoft Forms-alustalla, joka ei tallenna teidän tunnistetietojanne kuten sähköpostiosoitettanne. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja raportoidaan siten, että yksittäistä vastaajaa ja hänen edustamaansa vapaaehtoisjärjestöä ei voi tunnistaa. Tutkimuksen valmistuttua tulemme hävittämään vastaukset asianmukaisesti.

Olisimme kiitollisia, jos voisitte vastata kyselyyn. Vastaamaan pääsette tästä linkistä: XXXXXXXXX

Mikäli teillä herää kysyttävää aiheesta, vastamme mielellämme kysymyksiinne. Kysely on avoinna 15.5.2023 – 18.6.2023

Ystävällisin terveisin Jutta Hautamäki ja Karoliina Seppä.

jutta.hautamaki@xxxx.fi & karoliina.seppa@xxxx.fi

puh. xxx xxxxxxxx & puh. xxx xxxxxxxx

LIITE 2: KYSELYRUNKO

Kysely toteutetaan Microsoft Forms avulla. Kysymyksiä muodostui yhteensä viisi. Kysely toteutetaan täysin anonyymisti ja vastaamisen voi keskeyttää missä vaiheessa tahansa. Kyselyyn vastaaminen vie n. 10 minuuttia. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti, sekä tutkimuksen valmistuttua tulemme hävittämään vastaukset asianmukaisesti.

(Taustakysymyksiä)

Kuinka monta kertaa järjestönne on osallistunut OLKAN teemapäiviin?

Kuinka monta jäsentä järjestössänne on?

1. Kuvailkaa, millaisia yhteistyökokemuksia järjestöllänne on OLKAN kanssa.
2. Porissa OLKAN toiminta on alkanut 2019, onko järjestönne ollut yhteistyössä mukana alusta asti vai oletteko tulleet mukaan myöhemmin?
3. Kuvailkaa mitkä tekijät koette edistävän yhteistyötä OLKAN kanssa? Mitkä taas koette estävän yhteistyötä?
4. Kuvailkaa, millaisia kokemuksia järjestöllänne on OLKAN teemapäivistä.
5. Millä tavalla kehittäisitte yhteistyötänne OLKAN kanssa?
6. Vastaako mielestänne OLKAN toiminta Satakunnan hyvinvointialueen tarpeisiin vapaaehtoistoiminnasta?

LIITE 3: TUTKIMUSLUPA

Satakunnan sairaanhoitopiiri (SATSHP) täyttää: *SHVA/1516/13.07/2023*

Lupapäätösnumero	Lupa myönnetty ajalle
<i>47/2023</i>	<i>18.4.2023 - 31.12.2023</i>

1.	☒ Uusi tutkimus ☐ Muutos vanhaan tutkimuslupaun. Mitä muutos koskee?
2. Tutkimuksen nimi, mahdollinen lyhenne ja lyhyt kuvaus tutkimuksesta	<p>Vapaaehtoisjärjestöjen kokemuksia yhteistyöstä OLKAN kanssa. Tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa vapaaehtoisjärjestöjen kokemuksia Satasairaalan OLKA-pisteen toiminnasta ja tavoitteena on tuottaa tietoa OLKA-pisteelle mahdollisia kehittämiskohteita ajatellen.</p>
3. Vastuullinen tutkija (Opinnäytetöissä vastuullinen tutkija on opinnäytetyön ohjaaja) (Nimi, toimipaikka, tehtävä, sähköposti, puhelinnumero)	<p>Mari Pakkonen, Satakunnan Ammattikorkeakoulu, Lehtori, mari.pakkonen@██████████ puh. ██████████</p> <p>SATSHP:n yhteyshenkilö (Nimi, tehtävä, sähköposti, puhelinnumero)</p>
4. Opinnäytetyön tekijän nimi, oppiarvo/virka, toimipaikka, sähköpostiosoite (täytetään vain opinnäytetöistä)	<p>Jutta Hautamäki & Karoliina Seppä, sairaanhoitajaopiskelija, Satakunnan Ammattikorkeakoulu, jutta.hautamaki@██████████ & karoliina.seppa@██████████</p> <p>☒ olen ollut yhteydessä yksikköön, jossa aion opinnäytetyön suorittaa. Yksikkö ja henkilöt: Satasairaala OLKA-piste, Sirkku Vainionpää</p>
5. Tutkimustyyppi	☒ Opinnäytetyö (syventävät opinnot, pro gradu, väitöskirja jne.) ☐ Tutkijalähtöinen tutkimus ☐ Toimeksiantajalähtöinen tutkimus, toimeksiantaja:

- Ihminen tutkimuksen kohteena
- lääketutkimus
 - laitetutkimus
 - muu lääketieteellinen tutkimus (kajoava)
 - kysely- tai haastattelututkimus
 - muu tutkimus, jossa ihminen tutkimuksen kohteena
- Asiakirja tai rekisteri tutkimuksen kohteena
- Kudos tai ihmisperäinen näyte tutkimuksen kohteena
- a. näytetutkimus
- jossa rekisteröidyiltä pyydetään suostumukset. Kuvaile suostumuksenpyyntöprosessi
 - jolle haetaan Fimean lupa ja eettisen toimikunnan puoltava lausunto
 - jossa näytteenantajat ovat kuolleet; ja tutkimukselle haetaan eettisen toimikunnan puoltava lausunto
 - jossa ei missään vaiheessa käsitellä henkilötietoja
- b. biopankkitutkimus
- jossa tietoja tarvitaan biopankin näyte- ja tietorekisterin lisäksi SATSHP:n potilasrekisteristä
 - jossa kaikki tutkimusmateriaali saadaan biopankin näyte- ja tietorekisteristä (mutta tutkimuksen toteutukseen tarvitaan SATSHP:n tiloja/laitteita)
- Laatuhanke tai muu kehittämishanke / muu selvitys
- Muu tieteellinen tutkimus

6. Rekisterinpitäjä

(Huom. SATSHP ei pääsääntöisesti ole opinnäytetöiden rekisterinpitäjä)

- SATSHP:n kuntayhtymä (liitteeksi Tieteellisen tutkimuksen tietosuoja ja vaikutustenarviointi)
- Muu (liitteeksi Tieteellisen tutkimuksen tietosuoja ja vaikutustenarviointi tai muu vastaava seloste)

7. Muut tutkimuksen/ työn tekemiseen SATSHP:ssä osallistuvat henkilöt, joilla on pääsy käytettävään potilaskertomustietoon (kohtien 3-4 henkilöiden lisäksi)
Nimi, oppiarvo/virka, toimipaikka, sähköpostiosoite

-

8. Kustannukset

- Tutkimukselle perustetaan uusi kustannuspaikka
 Kustannukset katetaan jo olemassa olevalta kustannuspaikalta
 Ei tutkimuksesta aiheutuvia kustannuksia, jotka laskutettaisiin SATSHP:n kustannuspaikan kautta

9. Lyhyt selvitys toimialueen resurssien käytöstä (tarvittaessa liitteenä)

- Käytetään SATSHP:n tiloja tai laitteita. Mitä ja kenen kanssa asiasta on sovittu?
 Tarvitaan tutkimukseen kuulumattoman henkilökunnan (esim. sihteerien) työpanosta.
 Käytetään SATSHP:n muita resursseja.

Lisää selvitys kaikista valituista kohdista.

Emme käytä SATSHP:n tiloja, laitteita tai muitakaan resursseja.

10. Tutkimuksen/työn kesto. Mille ajalle tutkimuslupaa haetaan? (lupa myönnetään pääsääntöisesti enintään viideksi vuodeksi kerrallaan, paitsi rekisteritutkimuksissa enintään kymmeneksi vuodeksi)

Haemme tutkimuslupaa 31.12.2023 asti.

11. Tarvittavien tietojen yksilöinti rekisteritutkimuksessa

a. Poimitko tiedot itse potilaskertomuksesta vai tarvitsetko poimintapalvelua (ks. ohje)

- poimin itse
 tarvitsen poimintapalvelua

b. Millä kriteereillä potilaat valitaan kohorttiin?
 Toimenpiteistä ja diagnooseista numerot. Uusi toimenpideluokitus 1997 alkaen,
 diagnoosit: ICD-8: 1977-1986, ICD-9: 1987-1995, ICD-10:1996 alkaen

-

c. Potilasrekisteristä poimittavat tiedot sekä vuodet tai ajanjakso

-

12. Onko tutkimus rekisteröity julkiseen tutkimusrekisteriin (ClinicalTrials.gov)?

- Kyllä, NCTnumero _____
- Ei, miksi? kyseessä ei ole interventiotutkimus
 muu syy, mikä

13. Lisätietoja

Toteutamme tutkimuksen täysin anonymisti, emmekä kerää missään tutkimuksen vaiheessa henkilötietoja.

Liitteet

Hakemuksen liitteet:

- Kustannuserittely (valmis excel-pohja tai vapaamuotoinen)
- Tutkimussuunnitelma tai opinnäytetyön suunnitelma, **pakollinen liite**
- Sisäiset ostopalvelusopimukset
- Tutkimus- ja/tai yhteistyösopimukset ja/tai muu rahoituspäätös
- Eettisen toimikunnan lausunto/lausunnot
- Fimean käsittelyilmoitus
- Findatan lupa
- Muu viranomainen, mikä
- Tieteellisen tutkimuksen tietosuojaja vaikutustenarviointi tai muu vastaava seloste, **pakollinen liite tutkimushankkeis**
- Malli tutkittavan informoimiseksi laadittavasta tiedotteesta ja suostumuksesta
- Ulkopuolinen hakija, CV

Laatuhankkeen, kehittämishankkeen tai muun selvityksen liite:

- Suunnitelma, **pakollinen liite**

Luvan hakijan allekirjoitus

Allekirjoituksellani sitoudun omasta ja tietoja käsittelevän ryhmän puolesta tietojen salassapitoon ja niiden käyttöön vain lupapäätöksen ehtojen mukaisesti. Mikäli teemme tutkimusta, sitoudumme myös siihen, että tutkimuksessa noudatetaan hyvää tutkimustapaa ja tieteellistä käytäntöä ja että tutkimuksen tulokset julkaistaan viivyttämättä riippumatta siitä, ovatko ne hakijalle tai tutkimuksen rahoittajalle toivottuja tai ei. Mahdolliset epäilyt hyvän tieteellisen käytännön loukkaamisesta käsitellään noudattaen Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjetta "Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa" (www.tenk.fi).

Lupalomakkeen voi toimittaa joko sähköisesti skannattuna tai paperikopiona. Lomake toimitetaan liitteineen hanketoiminnan päällikkö Mari Niemelle (mari.niemi@satasairaala.fi tai SATSHP, keskustoimisto, Sairaalan tie 3, 28500 Pori) tai kehittämissyöhtöjätä Marita Koivuselle (marita.koivunen@satasairaala.fi tai SATSHP, Tilaelementti, Sairaalan tie 3, 28500 Pori).

Nimi **Jutta Hautamäki & Karoliina Seppä**

Asema/ virka **Sairaanhoitajaopiskelija**

Toimipaikka **Pori**

Osoite

Puh

Päiväys **13.4.2023**

Allekirjoitus

Jutta Hautamäki Karoliina Seppä

Luovutettavia tietoja saa käyttää vain lupapäätöksen ehtojen mukaisesti. Tieteellistä tutkimusta koskevia ehtoja on soveltuvin osin noudatettava myös laatuhankkeissa.

Toimialueen, vastualueen, vastuuyksikön tai liikelaitoksen johtajan päätös tai johtajayliääärin päätös

LUPA TEHDÄ TUTKIMUSTA

Lupa
- myönnetään ajalle
- ei myönnetä

Päiväys **18.4.2023**

Allekirjoitus

h h

Nimenselvennys

*Ana Alarautalahti-Huulin
näkintöjohtaja*

Luvan edellytykset

Lupa tietojen saamiseen salassa pidettävästä asiakirjasta voidaan myöntää hakijalle tieteellistä tutkimusta, tilastointia tai viranomaisen suunnittelu- tai selvitystyötä varten. Lupa voidaan myöntää, jos on ilmeistä, ettei tiedon antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

Luvan ehdot

- Luvan nojalla saadut tiedot ovat salassa pidettäviä ja niitä saa käyttää vain lupahakemuksen liitteenä olevassa tutkimussuunnitelmassa määriteltyyn tutkimukseen.
- Tutkimuksen muut tiedot tulee saada laillisesti joko viranomaisluvalla tai tutkittavan suostumuksella.
- Saatuja tietoja ei saa luovuttaa, siirtää taikka myydä kolmannelle osapuolelle, eikä niitä voida liittää muihin kuin tätä tutkimusta varten suostumuksella tai viranomaisluvalla saatuihin tietoihin tai rekistereihin.
- Tutkimuksen aikana tutkimusrekisterin pitäjän on huolehdittava siitä, että tutkimuksessa muodostuvat yksittäisen henkilön identifiointiin mahdollistavat tutkimusaineistot säilytetään tutkimuksen aikana omina, potilasasiakirjoista / sosiaalihuollon asiakirjoista / muun asiakas-, palvelu- tai hallintotoiminnan asiakirjoista erillisinä aineistoinaan ja suojattuina asiattomalta pääsyttyä tietoihin kaikissa käsittelyn vaiheissa sekä manuaalisten että atk-tiedostojen osalta siten, että vain luvassa mainituilla henkilöillä on oikeus käsitellä tietoja.
- Luvan nojalla saatuja salassa pidettäviä tietoja ei käytetä yksittäisiä tutkimushenkilöitä koskevassa päätöksenteossa.
- Tutkimuksen tulokset tulee julkistaa.
- Tietosuojasystä tutkimuksen tulokset tulee julkaista siten, ettei niistä voi tunnistaa yksittäisiä henkilöitä. Tulosten raportoinnissa ja julkaisemisessa on noudatettava tieteen yleisiä eettisiä ohjeita.
- Tutkimusluvan saajan on toimitettava tutkimusluvan myöntäneelle viranomaiselle julkaisujen kopiot tai muu vastaava selvitys tutkimuksen etenemisestä tutkimuksen päätyessä.
- Tutkimuksen päätyttyä yksittäisen henkilön identifiointiin mahdollistava tutkimusaineisto tulee hävittää tai siirtää arkistoitavaksi tai sen tiedot tulee muuttaa sellaiseen muotoon, ettei tiedon kohde ole niistä tunnistettavissa, kun henkilötiedot eivät ole enää tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi.
- Yksityisen tutkimusrekisterin osalta henkilötietoja sisältävä tutkimusaineisto voidaan arkistoida vain, jos se on tieteellisen tutkimuksen kannalta tai muusta syystä merkityksellinen ja kansallisarkisto on antanut siihen luvan. Aineisto tulee arkistoida korkeakoulun tai tutkimustyötä lakisääteisenä tehtävänä suorittavan laitoksen tai viranomaisen arkistoon kansallisarkiston määräysten mukaisesti. Kansallisarkisto voi antaa yhteisölle, säätiölle ja laitokselle luvan siirtää arkistoonsa omassa toiminnassaan syntyneitä henkilötietoja sisältäviä tutkimusaineistoja, jotka ovat tieteellisesti tai muusta syystä merkittäviä.
- Lupa voidaan peruuttaa, jos lupapäätökseen sisältyviä ehtoja rikotaan, jolloin luvan saajan on palautettava tutkimusta varten saamansa tiedot.
- Tutkimuksen vastuullisen johtajan tulee antaa lupapäätös tiedoksi kaikille tutkimusryhmän jäsenille ja valvoa lupaehtojen noudattamista.
- Jos tutkimusta suorittavassa organisaatiossa tai rekisterinpitäjän osalta tapahtuu olennaisia muutoksia, niistä tulee ilmoittaa luvan myöntäjälle, joka harkitsee edellyttääkö muutos uutta lupaa.